

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva sentinței Judecătorei Căușeni din 17 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 03 aprilie 2014, declarate de inculpatul

*Rotari Vladimir Ivan, născut la
17 mai 1963, originar și locuitor al s. Fîrlădeni, r-nul
Căușeni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*în instanța de fond:
în instanța de apel:
în instanța de recurs:*

*Termenul de examinare a cauzei
20 februarie – 17 decembrie 2013,
10 ianuarie – 03 aprilie 2014,
26 iunie – 09 octombrie 2014;*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 17 decembrie 2013, Rotari Vladimir a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 240 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

De la Rotari V. s-a încasat în beneficiul C. Caracaci 8000 lei prejudiciu moral și 1200 lei cheltuieli judiciare.

Pretenția ultimei cu privire la încasarea prejudiciul material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța civilă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 28.10.2012, aproximativ ora 17.00, inculpatul, în timp ce se afla în casa foștilor săi părinți din s. Fîrlădeni, r-nul Căușeni, în urma unui conflict iscat între el și sora C. Caracaci, intenționat, cu scopul de a-i cauza ultimei leziuni corporale, prin aplicare cu pumnii și picioarele cîtorva lovituri peste diferite părți ale corpului ei, i-a cauzat leziuni corporale de fractură închisă a coastei 9 din dreapta, fără deplasare, care a condiționat o dereglare a sănătății de lungă durată.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că pătimita a sărit la bătaie, l-a scuipat și i-a aplicat o lovitură în regiunea capului. La rîndul său, el a apucat-o de mînă și a blenduit-o. Nu i-a aplicat pătimitei lovituri cu piciorul. Posibil că ea și-a fracturat coasta anterior, la 25.09.2013, căzînd pe scările blocului.

Instanța a indicat că vinovăția inculpatului este dovedită prin probele administrate

pe dosar.

Astfel, partea vătămată a relatat că inculpatul a apucat-o de mână și i-a strâns degetele, apoi i-a aplicat o lovitură cu piciorul în coastă. Lovitura a fost atât de puternică, încât ea nu putea să respire. A căzut jos, pierzând pe scurt timp cunoștința.

Martorul Gheorghe Caracaci, a specificat că inculpatul i-a aplicat surorii sale o lovitură cu piciorul în regiunea dreaptă a cutiei toracice, ca rezultat ultima a căzut jos. Deoarece ea se simțea rău, au chemat serviciul de urgență. La spital s-a stabilit că are fracturată o coastă.

Martorul Maria Sorocean, a povestit că, după finisarea mesei de pomenire, inculpatul i-a aplicat lui C. Caracaci o lovitură cu piciorul în coaste și ultima a căzut jos.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală în comisie nr. 219 din 12.06.2013, la C. Caracaci au fost constatate fractură coastei IX pe linia axilară medie a hemitoracelui din dreapta, echimoze pe hemitoracele drept, în proiecția coastei IX, pe suprafața dorsală, degetelor 2-3 a mâinii dreapta și pe brațul stîng, suprafața medială. Vechimea leziunilor poate corespunde datei și circumstanțelor stabilite de urmărirea penală. Aceste sunt leziuni de violență, cauzate în rezultatul acțiunii traumatice, prin mecanism de lovire cu obiect dur-contondent și, în ansamblu, condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată, mai mult de 21 zile, și se califică ca vătămare corporală medie.

Instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată medie a integrității sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății și pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă.

Instanța a concluzionat că nu poate fi acceptată critica cu privire la achitarea inculpatului, iar declarațiile acestuia de nerecunoaștere a vinei nu pot fi reținute decît ca fiind făcute în scopul exercitării dreptului său de a nu se autoincrimina, ele negăsindu-și confirmare. Or, probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, în ansamblu, coroborează reciproc și nu trezesc careva dubii.

3. Inculpatul a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat.

Apelantul a invocat că martorii au făcut declarații contradictorii, care nu puteau fi puse la baza unei sentințe de condamnare, iar declarațiile părții vătămate pot fi puse la îndoială că sunt veridice, deoarece la etapa de urmărire penală ea declară că ar fi fost lovită cu piciorul în burtă, în judecată însă a declarat că a fost lovită în coastă. La urmărirea penală ea declară că de la lovitură și-a pierdut cunoștința, dar în instanță s-a stabilit cu certitudine că aceasta nu a avut loc.

Conform ultimului raport de expertiză medico-legală, este posibil ca leziunile corporale depistate la ea să fi fost provocate de la cădere liberă pe scările blocului.

Reieșind din complecția și dezvoltarea fizică a inculpatului și a părții vătămate, dacă el ar fi lovit-o cu piciorul, aceasta ar fi provocat urmări mult mai grave, pe cînd el nu i-a aplicat nici o lovitură, ci doar a împins-o în lături pentru a nu-l ofensa.

Acuzarea nu a prezentat probe ce ar fi confirma că el comis infracțiunea imputată.

4. Prin decizia Curții de Apel Bender din 03 aprilie 2014, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a apreciat corect că declarațiile inculpatului sunt nesincere, făcute cu scopul eschivării de la răspundere penală, de aceia

instanța de fond în mod întemeiat le-a respins integral, fiind infirmate prin declarațiile părții vătămate, martorilor și materialelor dosarului.

La fel, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept. În mod întemeiat a concluzionat, ca fiind demonstrată prin totalitatea probelor administrate vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, acțiunile lui fiind încadrate juridic în baza art. 152 alin. (1) Cod penal.

Prima instanță a constatat aceste împrejurări în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința judiciară cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat apreciere justă, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce și a stabilit, cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul sentinței instanței de fond, de aceea temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea lipsesc.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond a ținut cont în deplină măsură și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei stipulate la art. 62 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute la art. 75 și 78 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii comise, că la locul de trai inculpatul este caracterizat negativ, că circumstanțe atenuante și agravante nu au fost stabilite.

5. La 29 mai 2014, inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Recurentul a indicat că va expune motivele detaliate după obținerea deciziei redactate a instanței de apel.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

5.1. La 17 iulie 2014, inculpatul a declarat recurs ordinar „*motivată*”.

Recurentul a invocat că instanțele de judecată eronat au interpretat legea, deoarece acuzarea nu a prezentat probe pentru a-i dovedi vinovăția de comiterea infracțiunii imputate.

Martorii audiați au făcut declarații contradictorii, care nu puteau fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Declarațiile părții vătămate sunt neveridice și nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare deoarece la etapa de urmărire penală a declarat că el a lovit-o cu pumnii și picioarele, inclusiv și în burtă, pe când în prima instanță ea a menționat că a fost lovită în coastă. În cadrul urmăririi penale partea vătămată a declarat că de la lovitură și-a pierdut cunoștința, iar în prima instanță ea a afirmat că nu și-a pierdut cunoștința.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținând seama de opinia părților expusă în referință, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În aspectul vizat se reține că recursul din 29 mai 2014 este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri pentru declararea recursului ordinar - nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

Totodată, în pofida prevederilor enunțate, recurentul nu a specificat care ar fi erorile concrete de drept și esența circumstanțelor că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, că instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5 din decizie*).

Este de remarcat și faptul că recursul nominalizat, în condiția sa de formă și de conținut, nu are nici-un suport legal, deoarece Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea legală de a declara un recurs prealabil.

Astfel, recursul din 29 mai 2014 nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de pînă la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmînează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 03 aprilie 2014 în prezența inculpatului, comunicîndu-i că decizia motivată va fi pronunțată la 30 aprilie 2014, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces - verbal (*f.d. 211-213*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 30 aprilie 2014, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 02 iulie 2014.

Totodată, recursul ordinar „*motivată*” a fost declarat și depus la oficiul poștal la 17 iulie 2014, fiind înregistrat în cancelaria Curții Supreme de Justiție la 21 iulie 2014, adică peste termenul prevăzut de lege (*pct. 5.1 din decizie*).

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi lungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este declarat peste termen.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar din 29 mai 2014 nu îndeplinește condițiile legale de conținut, iar cel „*motivată*”, din 17 iulie 2014, este declarat peste termen, acestea urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar din 29 mai 2014, declarat de inculpatul Rotari Vladimir Ivan împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni din 17 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 03 aprilie 2014, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar „*motivată*”, din 17 iulie 2014, declarat de inculpatul Rotari Vladimir Ivan împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni din 17 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 03 aprilie 2014, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 29 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan